

Спільний прес-реліз з нагоди першої річниці
президентства Віктора Ющенка

17 лютого 2006 р.

**Побудова порядку денного нового сторіччя:
Сполучені Штати й Україна досягнули значного прогресу
у реалізації спільної заяви від квітня 2005 р.**

Уряди США та України досягнули значного прогресу у реалізації спільної заяви, зробленої 4 квітня 2005 р. президентами Бушем та Ющенком. Про це йдеться в оприлюдненому сьогодні аналітичному висновку робочої групи з питань зовнішньої політики та національної безпеки, що працює у рамках неурядової Програми “Політичний діалог України та США”. Цей прогрес наповнював новим змістом та додавав глибини двостороннім українсько-американським стосункам упродовж останніх дев’яти місяців і значно зміцнив позицію України на її шляху до євроатлантичної інтеграції.

“Обидва уряди цілковито виконали окремі ключові зобов’язання, як-от започаткування Інтенсифікованого діалогу між Україною й НАТО, надання Україні статусу країни з ринковою економікою, скасування або спрощення візового режиму, та роблять поступ у виконанні решти”, - заявили співголови цієї робочої групи Стівен Пайфер і Юрій Щербак. Вони закликають Вашингтон і Київ виконати решту поставлених завдань до 4 квітня 2006 р., річниці спільної заяви, позаяк деякі ключові питання все ще потребують вирішення. “Вкрай важливо, аби обидві сторони завершили роботу з укладання двостороннього протоколу про вступ України до Світової організації торгівлі і аби Конгрес США прийняв давно очікуваний закон про скасування для України поправки Джексона – Веніка”, - зазначили Пайфер і Щербак.

Спільну заяву було підписано під час першого після Помаранчевої революції візиту президента Ющенка до США. Уряди обох країн охарактеризували цей документ як “дорожню мапу” розвитку двосторонніх зв’язків. Робоча група визначила, що заява містить 20 завдань.

Робоча група “Політичного діалогу України та США” з питань зовнішньої політики та національної безпеки здійснює моніторинг українсько-американських відносин, а також зв’язків України з НАТО та Європейським Союзом. Робоча група спільно організована Атлантичною радою Сполучених Штатів (Вашингтон, округ Колумбія) та Центром Разумкова (Київ). Хоча Програма “Політичний діалог України та США” частково фінансується Державним департаментом США, робоча група є незалежною у своїх висновках.

За більш детальною інформацією щодо Програми “Політичний діалог України та США” просимо звертатися до Київського офісу Фондації “Україна – США” за телефоном 380 (44) 537-6230 чи до пана Яна Нойце з Атлантичної Ради Сполучених Штатів за телефоном (202) 778-4990.

* * * * *

4 квітня 2005 року, СПІЛЬНА ЗАЯВА
Президента Джорджа Буша і Президента Віктора Ющенка

ПОРЯДОК ДЕННИЙ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОГО СТРАТЕГІЧНОГО
ПАРТНЕРСТВА У НОВОМУ СТОРІЧчі:

Сьогодні Сполучені Штати і Україна заявляють про нову еру стратегічного партнерства між нашими країнами і дружби між нашими народами. Ми даємо настанову нашим країнам працювати разом задля просування демократії і безпеки на основі демократичних принципів та інституцій, що складають підвалини наших відносин.

Ми віддаємо шану народу України, який наполіг на своєму праві вільно обирати своїх лідерів. Його відважний чин став перемогою для демократії, що надихає тих у світі, хто бореться за свободу й гідність та супроти тиранії, ізоляції і пригноблення. Територіальна цілісність, безпека, політична й економічна трансформація України є необхідною передумовою побудови цілісної, вільної і мирної Європи. Ми працюватимемо разом для зміцнення демократичних інституцій в Україні і поступу свободи в Європі, по сусідству з нею і у більш віддалених країнах.

Ми працюватимемо із тим, щоб завдати поразки тероризму, де б він не проявлявся, і щоб просунути вперед економічний розвиток, демократичні реформи і мирне залагодження регіональних суперечок. Ми вдячні чоловікам і жінкам тих країн, які служили і приносили жертви задля свободи в Іраку. Сьогодні ми знов урочисто запевняємо, що допоможемо народові Іраку домогтися свободи, миру і процвітання, і поєднуємо зусилля у допомозі Іраку в його економічній відбудові. Страх і обурення – живильний ґрунт для тероризму – мають заступити свобода й надія.

Ми також обіцяємо спільно працювати задля підтримки реформ, демократії, толерантності й поваги до всіх спільнот та мирного розв'язання конфліктів у Грузії і Молдові, а також на підтримку поступу свободи у таких країнах, як Куба і Білорусь. Громадяни у наших відкритих суспільствах цінують свободу сповідувати свою віру, і ми маємо твердий намір розвивати релігійну терпимість у глобальному масштабі.

Запроваджуючи у себе далекосяжні реформи, Україна може розраховувати на підтримку з боку США. Ми аплодуємо рішучості України спинити корупцію, розвивати верховенство права й покращити діловий клімат. Прогрес у реформах дозволить Україні реалізувати своє прагнення зблизитися із, а у кінцевому підсумку приєднатися до європейських, євро-атлантичних і міжнародних інституцій.

Ми будемо і надалі інтегрувати Україну до світової економіки, сприяти інвестиціям і торгівлі між нашими двома країнами. Як перший крок, український уряд хотів би якнайшвидшого визнання України Сполученими Штатами як ринкової економіки. Ми погоджуємося продовжувати нашу тісну співпрацю для забезпечення процесу, який визнав би еволюцію економіки України.

Ми віддані наміру спільно працювати з метою набуття Україною членства у Світовій Організації Торгівлі (СОТ). Зі свого боку, український уряд буде намагатися забезпечити негайне схвалення законодавства і запровадження норм, що сприятимуть вступу до СОТ і будуть складовою тривкої економічної реформи, що охоплює сфери сільського господарства, промислового виробництва, послуг, захисту та реального дотримання прав інтелектуальної власності. Сполучені Штати і Україна працюватимуть разом із тим, щоб завершити наші двосторонні переговори щодо членства України в СОТ у 2005 році. Ми співпрацюватимемо також над виконанням багатосторонньої роботи, яку ще належить проробити для вступу України до СОТ. Ми також підтримуємо негайне припинення застосування поправки Джексона-Веніка до України.

Сполучені Штати підтримують прагнення України до НАТО і готові допомагати Україні досягати своїх цілей, надаючи підтримку у проведенні складних реформ. Сполучені Штати підтримують намір запропонувати Україні під час зустрічі міністрів закордонних справ Альянсу у Вільнюсі, Литва, пізніше у цьому місяці Інтенсифікований діалог із питань членства. Наша співпраця також зміцнюватиметься через діяльність найбільшого в історії трастового фонду НАТО, із провідною роллю США, покликаного фінансувати ліквідацію застарілих і надлишкових озброєнь.

Ми ініціюємо енергетичний діалог для співробітництва у реструктуризації і реформуванні енергетичного сектору України з метою заохотити інвестиції, диверсифікувати постачання енергії до України, зменшити її енергозалежність, активізувати комерційну конкуренцію в євразійських енергетичних секторах і зміцнити ядерну безпеку. Для розвитку цього діалогу ми створюємо Консультативний механізм з енергетики між нашими Міністерствами енергетики. Міністр енергетики США Бодмен у найближчому майбутньому поїде до України, щоб запустити консультативний механізм і покращити нашу співпрацю в галузі енергетики й нерозповсюдження.

Ґрунтуючись на нашій співпраці у “Глобальному партнерстві Великої вісімки”, “Програмі колективного зменшення загрози” та “Ініціативі із безпеки розповсюдження”, ми збираємося розпочати нову главу в боротьбі із розповсюдженням зброї масового ураження та засобів її доставки. Ми поглиблюватимемо нашу співпрацю у нерозповсюдженні, контролі за експортом, захисті кордонів і правоохоронній діяльності, щоб стримувати, виявляти, припиняти, розслідувати і карати незаконний трафік цих озброєнь і споріднених матеріалів; поліпшуватимемо безпеку ядерних і радіологічних джерел; знешкоджуvatимемо відпрацьоване ядерне паливо. Ми також погоджуємося щодо необхідності дати раду із зростанням загрози, що походить від розповсюдження балістичних ракет. У цьому плані ми розглянемо, як ми можемо працювати разом у питаннях протиракетної оборони, включаючи початок переговорів про формат уможливлення такої співпраці і тіснішого співробітництва безпосередньо між індустріями.

Безпека і стабільність країн усе більше залежить від здоров'я, добробуту і заможності їхніх громадян. Тому ми беремо зобов'язання співпрацювати над широким спектром соціальних і гуманітарних питань, включаючи зупинення поширення ВІЛ/СНІДУ та туберкульозу; боротьбу із лихом організованої злочинності, торгівлі людьми та дитячої порнографії; виконання Плану спорудження Чорнобильського укриття. Щоб допомогти завершити Чорнобильське укриття, Сполучені Штати внесуть до Фонду укриття додатково 45 мільйонів доларів. Україна також зробить додатковий фінансовий внесок і сприятиме швидкому завершенню Укриття. Американська допомога Україні зосереджуватиметься зокрема на зміцненні демократичних досягнень шляхом програм проти корупції та на підтримку верховенства права, розвитку ЗМІ й неурядових організацій, політично нейтральних підготовчих програм для партій і спостерігачів на виборах та інших кроків на покращення виборчих інституцій і практики.

Ми також підтримуємо сміливе розширення контактів між нашими суспільствами. З цією метою Україна не вимагатиме від американців в'їзних віз, а Сполучені Штати зменшать розмір візових платежів для українців. Ми хочемо розвинути обміни між громадянами, можливості для навчання та співробітництва між діловими колами двох країн.

Ми проголошуємо, що наші країни об'єднують зусилля як глобальні партнери за свободу, безпеку і процвітання у XXI-му столітті.

###

До питання про спільну заяву президента Буша та президента Ющенка від 4 квітня 2005 р. **Стан реалізації на 31 січня 2006 р.**

Робоча група з питань зовнішньої політики та національної безпеки
Програма “Політичний діалог України та США”

Президенти Буш і Ющенко зробили 4 квітня 2005 р., під час візиту президента Ющенка до Вашингтона, спільну заяву про “Порядок денний українсько-американського стратегічного партнерства у новому сторіччі”. Обидва уряди охарактеризували цю спільну заяву як “дорожню мапу” розвитку і поглиблення українсько-американських двосторонніх зв’язків після української Помаранчевої революції.

Робоча група з питань зовнішньої політики та національної безпеки працює у рамках неурядової Програми “Політичний діалог України та США”, що розпочалася у червні 2005 р. Одним із своїх ключових завдань робоча група визначила здійснення моніторингу українсько-американських відносин, включаючи реалізацію спільної заяви від 4 квітня 2005 р. Члени робочої групи переглянули текст спільної заяви і окреслили 20 конкретних завдань, що їх поставили перед собою уряди України та США. Далі подається аналітичний висновок щодо прогресу, досягнутого сторонами станом на 31 січня 2006 р. у реалізації цих завдань.

Завдання 1: Спільно працювати задля підтримки мирного вирішення конфліктів у Грузії та Молдові.

Стан:

- Український уряд у травні 2005 р. розпочав здійснення нового плану з врегулювання придністровського конфлікту (Молдова).
- Уряд США продемонстрував підтримку цього заходу і приєднався до багатосторонніх переговорів з придністровського питання у якості спостерігача.
- Український уряд прийняв 7 жовтня 2005 р. спільне з Європейським Союзом і Молдовою рішення про використання місії Європейського Союзу з надання допомоги на українсько-молдавському кордоні. Початок роботи місії – грудень 2005 р.

Завдання 2: Підтримати поступ свободи у Білорусі.

Стан:

- Уряди США та України підтримали прийняту на квітневій 2005 р. сесії Комісії ООН з прав людини резолюцію щодо Білорусі.
- Український уряд взяв участь у координаційних зустрічах донорських організацій, що надають допомогу Білорусі (у тому числі на підтримку розвитку демократії).

Завдання 3: Підтримати поступ свободи на Кубі.

Стан:

- Уряди США та України підтримали прийняту на квітневій 2005 р. сесії Комісії ООН з прав людини резолюцію щодо Куби.

Завдання 4: Урядові США продовжити процес щодо надання Україні статусу країни з ринковою економікою.

Стан:

- Міністерство торгівлі США подовжило термін розгляду заявки України на отримання статусу країни з ринковою економікою; рішення має бути оприлюднене не пізніше 16 лютого 2006 р. (Хоча цей аналітичний висновок охоплює період лише до 31 січня 2006 р., 17 лютого 2006 р. було повідомлено, що уряд США надав Україні статус країни з ринковою економікою.)

Завдання 5: Українському урядові забезпечити ухвалу необхідного законодавства і запровадження норм, що сприятимуть вступу України до Світової організації торгівлі.

Стан:

- 7 липня 2005 р. Верховна Рада України ухвалила закон про інтелектуальну власність/оптичні носії інформації, президент Ющенко підписав цей закон і закон оприлюднили 2 серпня 2005 р.
- Верховна Рада України уже ухвалила низку інших законів, аби привести український торговельний режим у відповідність до вимог режиму СОТ, та розглядає іще ряд; станом на січень 2006 р. Верховній Раді все ще необхідно прийняти дев'ять чи десять законів.

Завдання 6: Завершити двосторонні переговори про вступ України до СОТ до кінця 2005 р.

Стан:

- Граничний термін – кінець 2005 р. – минув, поміж тим сторони повідомляють, що переговори залишилось провести лише з кількох питань. Американська сторона запропонувала варіанти вирішення цих питань і очікує відповіді від української сторони.

Завдання 7: Урядові США негайно підтримати припинення застосування поправки Джексона – Веніка до України.

Стан:

- Сенат США ухвалив 18 листопада 2005 р. резолюцію про скасування для України поправки Джексона – Веніка; тепер крок за Палатою представників.

Завдання 8: *Урядові США підтримати намір запропонувати Україні Інтенсифікований діалог із питань членства на квітневій 2005 р. зустрічі міністрів закордонних справ країн НАТО та України.*

Стан:

- Виконано. Інтенсифікований діалог розпочався 21 квітня 2005 р. на зустрічі міністрів закордонних справ країн НАТО та України.

Завдання 9: *Співпрацювати через Трастовий фонд НАТО, провідна роль у якому належить США, з метою ліквідувати застаріле і надлишкове звичайних видів озброєння.*

Стан:

- Робочу угоду щодо Трастового фонду програми НАТО “Партнерство заради миру” підписали 23 листопада 2005 р.; розпочалася реалізація цієї угоди.

Завдання 10: *Ініціювати енергетичний діалог, звернений на реструктуризацію/реформування енергетичного сектора України і створення механізму двосторонніх консультацій з питань енергетики.*

Стан:

- Виконано. Під час візиту до Києва, що його протягом 26-27 травня 2005 р. здійснив міністр енергетики США Бодман, було ініційовано енергетичний діалог та створено консультативний механізм.
- Уряд США скерував двох експертів у галузі енергетики для вивчення енергетичної стратегії України і подання звіту до Міністерства енергетики США щодо ділянок можливої двосторонньої співпраці.
- Група проведення двосторонніх консультацій, зустріч якої відбулася у Києві 24 січня 2006 р., розглядала питання надійності енергопостачання і енергобезпеки, зокрема після українсько-російського газового конфлікту.

Завдання 11: *Поглибити співпрацю щодо нерозповсюдження ядерної зброї, контролю за експортом, захисту кордонів і діяльності правоохоронних органів.*

Стан:

- Угоду про запобігання незаконній торгівлі ядерним та іншими радіоактивними матеріалами було підписано у квітні 2005 р.
- Робочу угоду про безпечне зберігання радіоактивних матеріалів було підписано 27 травня 2005 р.
- Угоду щодо боротьби із загрозою тероризму з використанням біологічної зброї було підписано 29 серпня 2005 р.

Завдання 12: Розглянути можливості двосторонньої співпраці з питань протиракетної оборони.

Стан:

- Попередні обміни думками відбулися щодо домовленості у царинах дослідження, розвитку, випробування та оцінки, що закладе правову основу двосторонньої співпраці з питань протиракетної оборони. Перші дискусії на офіційному рівні планується провести у березні 2006 р.
- Управління протиракетної оборони США та Національне космічне агентство України провели у липні і жовтні 2005 р. семінари з питань протиракетної оборони.
- Тривають контакти між компаніями США та України щодо налагодження зв'язків за схемою “індустрія – індустрія”.

Завдання 13: Співпрацювати з метою зупинити поширення ВІЛ/СНІДу та туберкульозу.

Стан:

- Уряд США більше ніж удвічі збільшив допомогу, спрямовану на висвітлення інформації і надання послуг цільовим групам населення з високим ступенем ризику захворіти на ВІЛ/СНІД.

Завдання 14: Співпрацювати у боротьбі з організованою злочинністю.

Стан:

- Уряд США надає допомогу Україні у реформуванні системи кримінального судочинства.

Завдання 15: Співпрацювати з метою зупинити торгівлю людьми і дитячу порнографію.

Стан:

- З метою сприяти ухваленню Міністерством внутрішніх справ рішення щодо створення Департаменту по боротьбі з торгівлею людьми уряд США надав транспортних засобів, комп'ютерного та іншого технічного обладнання на суму в 250 000 доларів США.
- Уряд США сприяв налагодженню контактів між цим новоствореним Департаментом і Центром співпраці країн Південної і Східної Європи по боротьбі з транснаціональною злочинністю.

Завдання 16: Урядові США додатково внести до Чорнобильського фонду “Укриття” 45 мільйонів доларів.

Стан:

- Уряд США на виконання своїх зобов'язань виділив 13 мільйонів доларів у 2005 р. і має намір виділити ще мінімум 20,5 мільйонів доларів США у 2006 р.

Завдання 17: Урядові України зробити додатковий фінансовий внесок до Чорнобильського фонду “Укриття”.

Стан:

- Виконано. Український уряд під час Донорської конференції ЄБРР, що відбулася 12 травня 2005 р. у Лондоні, взяв зобов'язання збільшити свій фінансовий внесок до 22 мільйонів доларів США.

Завдання 18: *Урядові України скасувати візовий режим для американських громадян.*

Стан:

- Виконано. З 1 липня 2005 р. український уряд скасував візовий режим для американських громадян на тимчасовій основі; ця зміна набула чинності у повному обсязі з 1 вересня 2005 р.

Завдання 19: *Урядові США зменшити розмір візових платежів для громадян України.*

Стан:

- Виконано. Уряд США з 6 липня 2005 р. скасував для українських громадян усі види оплати за візи, залишивши в силі лише візовий збір, обов'язковий для всіх аплікантів, що звертаються по візу США.

Завдання 20: *Розвинути обміни між громадянами та діловими колами.*

Стан:

- Уряд США планує використати виділені на 2005 фінансовий рік за Актом на підтримку свободи додаткові кошти на розширення обмінів, де увага зосереджуватиметься на східних та південних регіонах України.